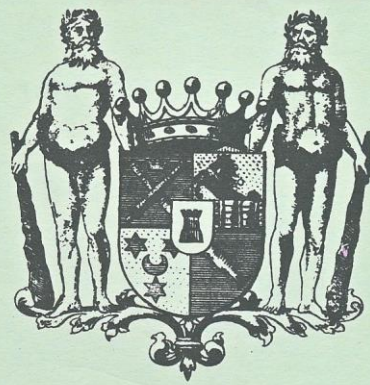

MÅRSLET... HER HVOR VI BOR

Gyldenkroneslægtens Gravkapel og Familiegravsted ved Malling kirke

Mårslet Sogns Lokallistoriske Forening

Tekst: Hans Møller

Gyldenkrone-slægtens Gravkapel og Familiegravsted ved Malling kirke

Heftets tilblivelse skyldes en undersøgelse, jeg i foråret 2005 foretog over bisatte og begravede medlemmer af Gyldenkrone-slægten i Malling kirkes kapel og i familiegravstedet på Malling kirkegård.

Undersøgelsen blev foretaget inspireret af lensbaron Erik Gyldenkrone-Rysensteen, der ønskede, inden en påtænkt renovering og nyindretning af familiegravstedet på kirkegården, at kende navnene på alle de bisatte og begravede familiemedlemmer.

Hans Møller

Skumstrup

Herregården ”Skumstrup” (det senere Vilhelmsborg), var oprindeligt en af flere gårde i den udflytterlandsby af samme navn, der i 1100-tallet blev anlagt i Mårslet sogn ved kanten af Giber å. I løbet af middelalderen voksede denne gård sig større på bekostning af de andre landsbygårde.

I 1500-tallet kom *Jost Andersen Ulfeld*, der boede på ”Østergård” ved Tulstrup, i besiddelse af gården. Efter hans død erhvervede hans enke omkring 1570 også hovedgården ”Moesgård”, og efter hendes død gik de tre store gårde Østergård, Moesgård og Skumstrup i arv til parrets døtre. Datteren *Anne Ulfeld* arvede den store gård Skumstrup. Hun giftede sig ind i Friis-slægten, og omkring år 1600 lod hun ved sin gård opføre en ny hovedbygning, hvis fundamenter i 1978 blev frilagte ved en udgravning i parken sydøst for Vilhelmsborgs nuværende hovedbygning.

Anne Ulfelds søn *Niels Friis* arvede gården og købte også herregården Moesgård samt flere af gårdene i Skumstrup. Sønnesønnen *Mogens Frijs* fortsatte gårdkøbene i Skumstrup, og også i nabolandsbyerne opkøbte han gårde. I midten af 1600-tallet bestod den tidligere landsby Skumstrup kun af denne ene gård. Mogens Frijs, der var født på herregården i Skumstrup i 1623, satte i 1662 alle sine besiddelser i Ning Herred til salg for fremover at samle sig om sine besiddelser vest for Århus i nærheden af Hammel, hvor han opførte herregården ”Frijsenborg”.

Mogens Frijs` besiddelser i Ning Herred omfattede ved salget i 1662 foruden herregårdene Skumstrup og Moesgård også 125 bøndergårde og 32 huse – i alt 1391 tdr. hartkorn bøndergods. Dertil kom de to vandmøller Fulden Mølle og Skovmøllen langs Giber å, et birketing, der var oprettet ved gården i 1661 samt Mårslet kirke, som Mogens Frijs i 1653 havde købt af kongen. – Køberen til alt dette var den hollandske købmand *Gabriel Marselis* i hvis slægt herregården i Skumstrup derefter forblev i 261 år indtil 1923.

Gabriel Marselis

Gabriel Marselis var født i 1609 i Hamborg som søn af en hollandsk købmand, der på grund af religionskrigene i Holland var flygtet til Hamborg, hvorfra han drev omfattende international handel. Som ung blev Gabriel Marselis optaget i faderens forretning, og som kun 18-årig afsluttede han på faderens vegne i 1628 en handel om leverancer til den danske hær, der var involveret i ”Kejserkrigen” i Tyskland. Efter fredsslutningen i 1629 var det Marselis, der efter en handel med den danske konge Chr. IV stod for levering af nødvendigt sædekorn fra Rusland til et udplyndret Danmark. Dermed var grunden lagt til den rolle og indflydelse, Gabriel Marselis kom til at indtage i Danmark i de følgende mere end 40 år.

Gabriel Marselis nedsatte sig som købmand i Amsterdam og oparbejdede her en betydelig forretning. Han blev den danske konges vigtigste leverandør af alle tænkelige fornødenheder til den danske hær og flåde – skyts, ammunition, mundering og forplejning. Han forsynede kongens hof med alt, hvad det havde behov for, og forstrakte flere gange kongen med betydelige lån.

Gabriel Marselis anlagde i Holsten et kanonstøberi og et skibsværft, på hvilket der byggedes danske orlogsskibe. I Norge oprettede han jernværker og kobberværker og stod for den meget store norske træeksport. I 1638 lev han af kongen udnævnt til dansk resident og faktor og i 1642 beskikket til kgl. residerende kommissær i Amsterdam.

Kronens gæld til Gabriel Marselis voksede ustandseligt. I 1660 efter afslutningen af Fred. IIIs krig mod Sverige skulle gælden til Marselis ved enevældens indførelse gøres op. I Norge fik Marselis som betaling udlagt så meget jordegods, at han med ét blev den største jordbesidder i Norge. Året efter fik han udlagt jordegods i Danmark både i Jylland og på Sjælland – alene det sjællandske jordegods svarede til tyve store herregårde regnet til hver 350 tdr. hartkorn – og derved blev Gabriel Marselis også den største jordbesidder i Danmark. Omregnet til vore dages penge har det været milliarder, der var tale om, og denne uddeling af dansk jord til betaling af gæld kan vel kun i

historien sammenlignes med pantsættelsen til de holstenske panteherrer på Valdemar Atterdags tid.

Ud over betaling med godser fik Gabriel Marselis også overdraget en stor stak danske statsobligationer, men for ham havde danske statspapirer ingen værdi, hvorfor de straks blev omsat til køb af fast ejendom – nemlig som betaling for købet af Mogens Frijs` besiddelser i Ning herred.

Gabriel Marselis blev i 1665 optaget i den danske adelsstand, og han indtrådte i det danske kommerskollegium – svarende til handelsministeriet – og her sad han til sin død i 1673. Gabriel Marselis blev 64 år gammel. Sønnerne *Johan* og *Frans Marselis* arvede og delte derefter de betydelige sjællandske besiddelser.

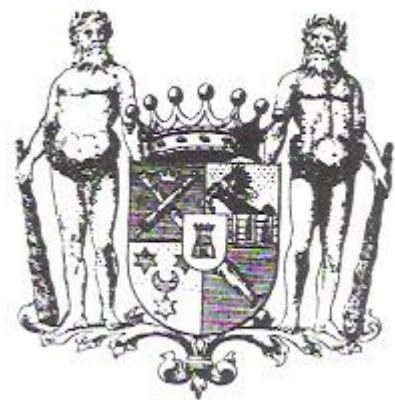
I Århusområdet havde Gabriel Marselis i 1661 fået overdraget de to store gårde ”Havreballegård”, beliggende nær Filtenborg Plads, og ”Stadsgård” der lå ved Brabrand sø, tilligemed alle de underliggende bøndergårde og rettigheder, der hørte under de to gårde. Det blev den yngste søn *Constantin Marselis*, der arvede disse besiddelser. Stadsgård lod han ombygge, og han gav gården navnet ”Constantinsborg”. Af Havreballegård oprettede Constantin i 1680 baroniet ”Marselisborg”. Han døde barnløs i 1699, hvorved Marseligborg gik tilbage til kongen, mens Constantinsborg af hans enke blev omdannet til et stamhus.

De besiddelser, der i 1662 var købt i Ning herred af Mogens Frijs, gik i 1673 i arv til den næstyingste søn *Vilhelm Marselis*, der straks gjorde Skumstrup til et baroni. Gården blev nu kaldt ”Vilhelmsborg”, og selv fik han adelsnavnet *Gyldenkrone*.

Vilhelm Gyldenkrones adelsvåben er firdelt og har i midten et sølv hjerteskjold med et rødt tårn.

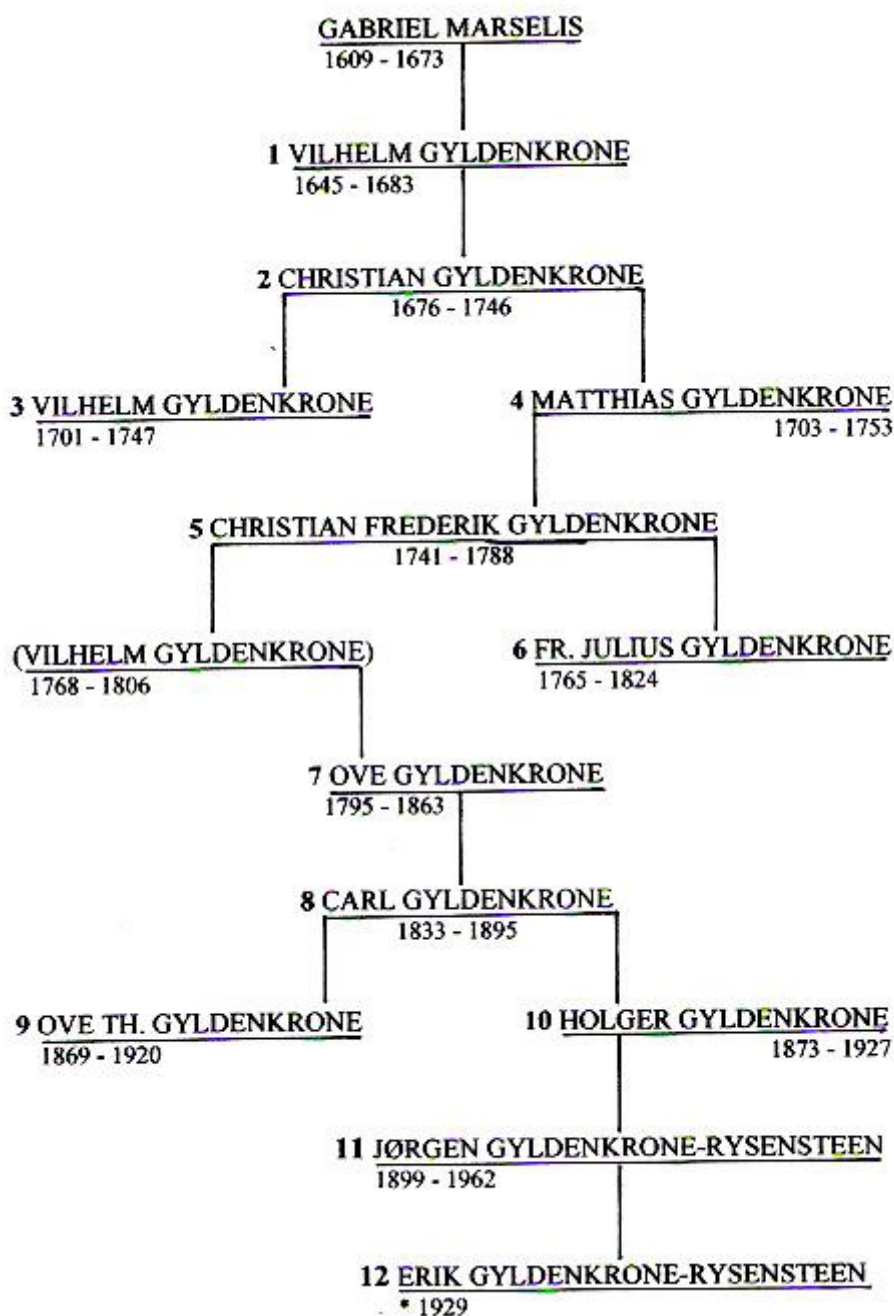
I 1. felt ses under en guldkrone to krydslagte kanoner – som på faderen Gabriel Marselis` våbenskjold. Halvmånen og de tre stjerner i det 3. felt er fra moderen Isabella van der Stratens våben.

I 2. felt ses en halv guldtømmet hest, der springer op af en vidjekurv - motivet er hentet fra svigerfaderen Holger Vinds våbenskjold, mens gedden i 4. felt henviser til svigermoderens slægt Gedde. Våbenskjoldet er kronet med en friherrekroner med 7 takker, og to vildmænd med nedadvendte køller er skjoldholdere.

Fra Vilhelm Gyldenkrone fortsatte ejerskabet af Vilhelmsborg med at gå i arv i slægten til den ældste mandlige efterkommer, der straks ved forgængerens død indtrådte som ny lensbaron til Vilhelmsborg.

Slægtstavle over Vilhelmsborgs lensbaroner

Lensbaroner til Vilhelmsborg

1. 1673 – 1683 VILHELM GYLDENKRONE
1683 – 1692 REGITZE SOPHIE VIND – Vilhelms hustru
2. 1692 – 1746 CHRISTIAN GYLDENKRONE
3. 1746 – 1747 VILHELM GYLDENKRONE
4. 1747 – 1753 MATTHIAS GYLDENKRONE
5. 1753 – 1788 CHRISTIAN FREDERIK GYLDENKRONE
6. 1788 – 1824 FREDERIK JULIUS GYLDENKRONE
7. 1824 – 1863 OVE GYLDENKRONE
8. 1863 – 1895 CARL GYLDENKRONE
9. 1895 – 1920 OVE THEODOR GYLDENKRONE
10. 1920 – 1927 HOLGER GYLDENKRONE
11. 1927 – 1962 JØRGEN GYLDENKRONE-RYSENSTEEN
12. 1962   ERIK GYLDENKRONE-RYSENSTEEN

Bisættelser i gravkapellet i Malling

I Danmark var det op til begyndelsen af 1800-tallet almindeligt, at medlemmer af fornemme familier, der ofte ejede stedets kirke, enten blev begravet i kirkens gulv eller bisat i et kapel, der stod i forbindelse med kirkerummet. I Malling kirke brugtes kirkens sakristi fra 1683 til 1824 som gravkapel for Gyldenkroneslægten, og i alt 14 kister – 11 voksenkister og tre børnekister – blev i perioden opstillet i kapellet.

Lensbaron **Vilhelm Marselis** til baroniet Vilhelmsborg (1673) født i 1645 i Amsterdam som næst yngste søn af Gabriel Marselis og Isabeau van der Straten. Optaget 15. september 1673 i den danske friherrelige stand med navnet Gyldenkrone. 1661

immatrikuleret ved universitetet i Leiden, derefter dannelsesrejse i Europa inden han bosatte sig i Danmark, 1669 hofjunker ved Fred. IIIs hof. Flyttede som nygift i 1673 efter arven fra faderen og oprettelsen af baroniet ind på Vilhelmsborg i Anne Ulfelds hovedbygning fra o. 1600.

Mårslet kirke, baroniets sognekirke, hørte under baroniet, mens herregården Moesgård, Beder og Malling kirker, som han købte af kongen i 1673, samt herregårdene Østergård (1678) og Urup (1680) forblev allodialgods, hvilket vil sige, at de kunne deles og gå i arv mellem børnene, mens baroniet ifølge bestemmelserne alene skulle gå udelt i arv til ældste mandlige afkom.

Gift i 1673 med Regitze Sophie Vind, født 1660 som datter af vicekansler, geheimeråd Holger Vind og Margrethe Ovesdatter. Børn:

Christian, 1676 – 1746

Holger, 1677 – 94

Gabriel, 1679 – 95

Vilhelm Frederik, 1681 - 1708

Jørgen (til Urup 1701), 1682 – 1714

Søn, 1683 – døde ung.

Vilhelm Gyldenkrone og Regitze Sophie Vind forærede i 1679 en ny alterkalk med deres indgraverede initialer WGC og RSW til Malling kirke, og i 1682 lod de en altertavle opsætte på alteret i Mårslet kirke. Den findes i dag bevaret i den kirkelige samling i Den Gamle By i Århus, efter at den i 1888 blev erstattet med en anden altertavle i kirken.

Vilhelm Gyldenkrone døde i 1683 og blev bisat i sakristiet i sin kirke i Malling. Regitze Sophie Vind, der giftede sig igen i 1686 med baron Jens Juel, døde i 1692 og blev bisat i Vor Frue kirke i København i den Vindske kapel, der gik tabt ved englændernes bombardement af København i 1807.

Lensbaron **Christian** til baroniet Vilhelmsborg (1692) Moesgård og Østergård (1709), Bustrup i Rødding herred (1701), Højgård i Nørvang herred (1706) og Lerbæk i Tørrild herred (1719), født 1676 som ældste søn af lensbaron Vilhelm Gyldenkrone og Regitze Sophie Vind. 1692 på det ridderlige akademi, 1694 – 97 Europarejse, 1717 konferensråd og hvid ridder, 1719 – 30 deputeret for finanserne, 1728 – 30, stiftsbefalingsmand over Island og Færøerne, 1729 geheimeråd, 1730 – 44 stiftsbefalingsmand over Viborg stift og amtmand over Hald amt. Død 9. marts 1746. Bisat 26. marts i Malling efter jordpåkastelse i Mårslet kirke. Gift 1699 med Amalie Margrethe Moth. Børn:

Vilhelm, 1701 – 47

Matthias, 1703 – 53

Gabriel, 1704 – 05

Regitze Sophie, 1706 – 79

Kirsten, 1709 – 70

Jens, 1712 – 70

Sofie Amalie, 1713 – 67

Else Margrethe, 1715

Christian Gyldenkrone nedlagde i 1707 landsbyen Store Fulden og lagde landsbyens jord ind under Moesgård, der samtidig blev flyttet til gårdens nuværende placering. I 1745 forærede han sin kirke i Beder en oblatæske med sine og hustruens initialer CG og AMM indgraveret i låget. I 1708 lod Christian Gyldenkrone Malling kirkes sakristi ombygge til gravkapel for Gyldenkroneslægten på Vilhelmsborg.

Under kapellet indrettede han gravkælder i et hvælvet stokværk med nedgang dertil udefra i kapellets sydvest hjørne. I kapellet åbning mod koret isatte han en smedejerns gitterlåge, der sammen med de i alt 4 sortmalede smedejerns gitterlukninger foran lys- og ventilatoråbningerne i hver langside endnu er bevaret. Han blev selv bisat i kapellet 26. marts 1746.

Amalie Margrete Moth, født 1680 som datter af oversekretær, geheimeråd Mathias Moth og Ida Kirstine Aagaard. Gift 8. maj 1699 med Christian Gyldkrone. Død 3. februar 1755. Bisat 18. februar i Malling efter jordpåkastelse i Mårslet kirke.

Baron **Gabriel**, født 15. september 1704 som søn af lensbaron Christian Gyldkrone og Amalie Margrethe Moth. Død 30 september 1705

Lensbaron **Vilhelm** til baroniet Vilhelmsborg (1746) og Hald i Nørlyng herred (1745), født 27 august 1701 som søn af lensbaron Christian Gyldenkrone og Amalie Margrethe Moth. 1716 fændrik i Livgarden, 1716 sekondløjtnant, 1721 kaptajn, 1734 major, 1736 deputeret i søetatens generalkommissariat og konferensråd, 1744 – 46 stiftsbefalingsmand over Viborg stift og amtmand over Hald amt, deputeret i den kombinerede admiralitets- og kommissariatskollegium. Død 6. juni 1747. Bisat 10. juni.

Gift 17. juli 1739 med Frederikke Louise comtesse Knuth, født 14. januar 1720 som datter af Adam Christopher greve Knuth og Hedevig Ulrica Luxdorph. Efter Vilhelms død i 1747 giftede Frederikke Louise Knuth sig igen i 1750. Død 21. februar 1793.
Børn:

Sophie Magdalene, - 1740 – 99

Margrethe Ulrica, 1742 – 47

Christiane, 1745 – 98

6

Baronesse **Margrethe Ulrica**, født 1. juli 1742, som datter af lensbaron Vilhelm Gyldenkrone og Frederikke Louise Knuth. Død 16. juli 1747. Bisat 19. juli.

7

Baronesse **Christiane**, født 22 februar 1745 som datter af lensbaron Vilhelm Gyldenkrone og Frederikke Louise Knuth. Død 16. november i 1798. Bisat 29. november.

8

Lensbaron **Matthias** til baroniet Vilhelsmborg (1747), Moesgård 1748 og Rethwisch og Breidenck ved Plön, født 3. marts 1703 som søn af lensbaron Christian Gyldenkrone og Amalie Margrethe Moth. 1720 sekretær i Danske Kancelli, 1728 Landsråd i Holsten, 1736 Konferensråd, 1750 deputeret for finanserne, udnævnelse til Hvid Ridder og direktør for Collegium Medicum, 1753amtmand i Haderslev. Død 13 oktober 1753.

Gift 1731 med Fridericia Hedvig Albertine von Goertz. Barn:

Christian Frederik, 1741 – 88

9

Fridericia Hedvig Albertine baronesse von Goertz, født 11. september 1704 som datter af overhofmarskal Otto Frederik baron von Goertz og Anna von Negendanck. Fridericia Hedvig Albertine var enke efter geheimråd, rigsgreve Bertram Rantzau, da hun 31. august 1731 giftede sig med lensbaron Matthias Gyldenkrone.

Fridericia Hedvig Albertine von Goertz døde i Hamborg 23. december 1779 og blev bisat i Malling 15. januar 1780.

Marie Salome von Gambs, født 1745. Gift 20. oktober 1763 med lensbaron Christian Frederik til baroniet Vilhelmsborg (1753), Østergård og Moesgård samt Rethwisch og Breidenck i Holsten, født 3. juli 1741 som søn af lensbaron Matthias Gyldenkrone og Fridericia Hedvig Albertine von Goertz. Christian Frederik Gyldenkrone døde 10. november 1788 og blev begravet i Wien.

I 1776 lod Christian Frederik Gyldenkrone ny hovedbygning opføre på Moesgård ved delvis brug af materialer fra Vilhelmsborgs hovedbygning, der samtidig blev brudt ned. I 1779 lod han tårnet på Mårslet kirke skalmure, og i 1787 blev der bygget nyt tårn og våbenhus i Malling kirke.

Marie Salome von Gambs blev i 1769 ”Dame de l’union parfaite” hofmesterinde hos prinsesse Juliane Sophie og Louise Charlotte. Hun døde 7. marts 1822. Børn:

Frederik Julius Christian, 1765 – 1824

Sophie Magdalene, 1766 – 1851

Mathias, 1767 – 86

Vilhelm, - 1768 – 1806

Frederikke Regitze Christine, 1770 – 1864

Emilie Augusta Marie, 1771 – 1852

Georgine Henriette, 1780 – 1824.

Baronesse **Gaorgine Henriette**, fremstillet i Mårslet kirke 1. december 1780 som yngste datter af lensbaron Christian Frederik og Marie Salome von Gambs. Død 28. september 1824, og som den sidste af Gyldenkroneslægten bisat i kapellet i Malling kirke.

Lensbaron **Frederik Julius Christian** til baroniet Vilhelmsborg (1788) Moesgård (1789) og Marselisborg (1805), født 12. marts 1765 som ældste søn af lensbaron Christian Frederik Gyldenkrone og Marie Salome von Gambs. 1778 kammerjunker, 1786 legationssekretær i Wien, 1788 charge d'affairs, 1792 kammerherre, 1795 deputeret i vestindisk-guineiske rentekammer, 1799 – 1801 amtmand over Randers amt, 1804 – 20 stiftamtmand over Århus stift, 1808 Storkors af Dannebrog, 1813 geheimekonferensråd. Død 1. juli 1824.

I 1794 ombyggede Frederik Julius Gyldenkrone Beder kirkes tårn og bekostede kirkeklokken omstøbt. I 1821 forærede han ny kirkeklokke til Malling kirke. Herregården Moesgård gik i 1822 tabt for baroniet, da Frederik Julius Gyldenkrone blev sat under administration og Moesgård bortsolgt ved tvangsauktion.

Gift ¹⁾ 1795 med Cathrine Marie de Thygeson. Gift ²⁾ 2. juni 1804 med hofdame hos kronprinsesse Marie, Louise Charlotte comtesse Knuth, født 11. juli 1780 som datter af geheimeråd Johan Henrik greve Knuth og Constantina Alexandrine grevinde von Cosel. Død 11. april 1860. Barn af 1. ægteskab:

Catharine Marie, 1/2 - 17/2 1803.

13

Cathrine Marie de Thygeson, født 22. juni 1774 som datter af justitsråd Thyge Jesper de Thygeson og Sophie Charlotte de Cederfeld. Gift 17. april 1795 med lensbaron Frederik Julius Gyldenkrone. Død i barselsseng 17. februar 1803.

Mens de 12 foregående bisættelser i Kapellet i Malling kirke er bevidnet gennem kirkebøger og Danmarks Adels Aarbog, er der endnu ikke noget helt sikkert bevis for at Cathrine Marie de Thygeson er blevet bisat i Malling, men sandsynligheden derfor er meget stor.

14

Baronesse **Catharine Marie**, født 1. februar 1803 som datter af lensbaron Frederik Julius Christian Gyldenkrone og Cathrine Marie de Thygeson. Død 17. februar 1803 – samme dag som moderen - og bisat 25. februar. Bisættelsen i Malling er ikke fundet bevidnet.

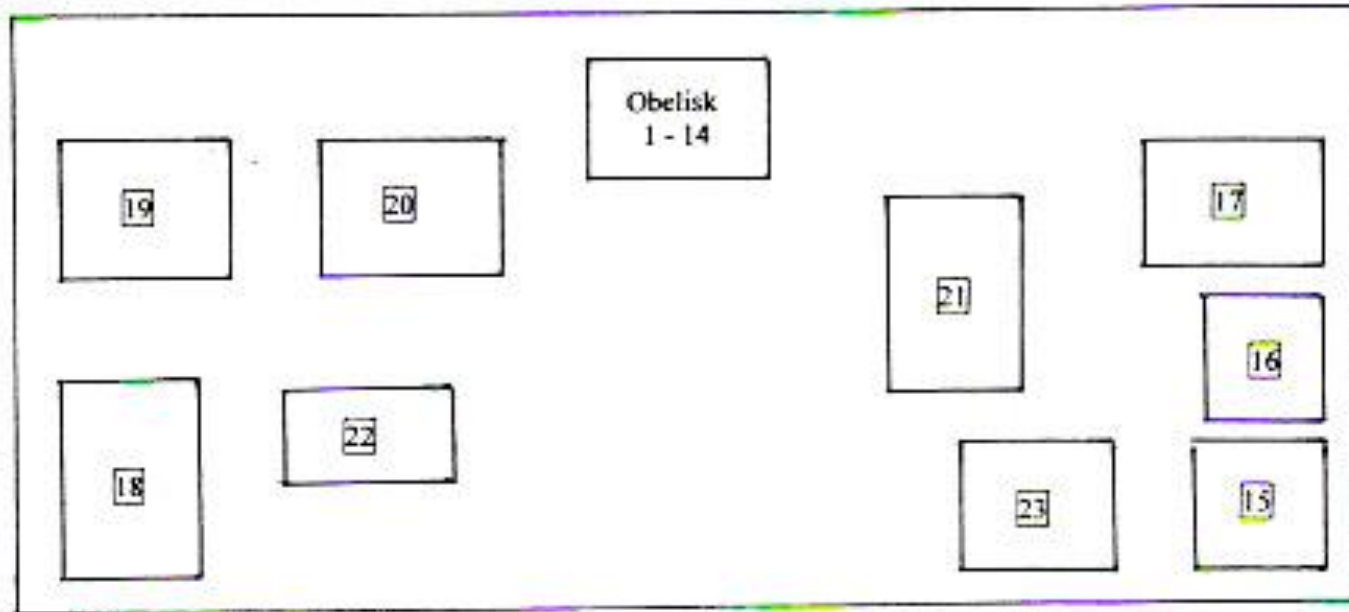
Gyldenkroneslægten's familiegravsted

Da lensbaron Ove Gyldenkrones hustru Sofie Charlotte Juul-Rysensteen døde i 1848, blev hendes kiste som den første ikke indsat i kapellet, men fik plads i et gravsted på kirkegården. Siden blev yderligere seks familiemedlemmer begravet på kirkegården inden familiegravstedet i 1874 blev oprettet.

I 1874 blev Malling kirkegård udvidet mod nord, og i det nye kirkegårdsafsnits nordvestre hjørne blev Gyldenkroneslægtens familiegravsted anlagt og de 7 Gyldekronegrave flyttet hertil. I 1893 blev det bestemt, at også de 14 opstillede kister i sakristiet skulle flyttes ud af kapellet og begravnes i familiegravstedet. På graven blev der da opstillet en obelisk med teksten:

Besiddere
af
Baroniet
Wilhelmsborg
Fra
1683 – 1824
med familie
hvile under denne sten

Den sidste gravsætning i familiegravstedet, der i alt rummer 33 gravsatte, fandt sted i 1985. Familiegravstedet blev sidst renoveret 1978 – 79 af arkitekt Wickmann fra arkitektfirmaet Møller & Wickmann på Frederiksdal. På skitsen ses placeringen af obelirken og gravstedets øvrige 9 gravsten:

Gravsatte i familiegravstedet 1848 – 1985

Først følger en kort oversigt over periodens 19 gravsatte familiemedlemmer i Gyldenkroneslægten's familiegravsted – med understregning af den begravedes navn. Tallet indrammet efter hvert navn er gravstenens nummer på den viste skitse. Derefter vises teksten på hver af gravens 9 gravsten efterfulgt af en karakteristik med persondata for det eller de navne, der står på den enkelte sten.

Lensbaron Ove Christian Ludvig Emerentius Gyldenkrone 1795 – 1863 (17)

~ ¹) Sofie Charlotte Juul-Rysenstein 1801 – 1848 (17)

~ ²) Isabella Annette Bülow 1796 – 1873 (17)

Julie Marie Wilhelmine Henriette Charlotte gyldenkrone 1830 – 1854 (15)

Nicolai Christian Weisner 1805 – 1858 **(16)**

- Sophie Emilie (Emma) Gyldenkrone 1803 - 86 **(16)**

Frederik (Fritz) Gyldenkrone 1798 – 1882 **(18)**

~ Mariane Adolphine Jensine Dinesen 1810 – 1894 **(18)**

Christian Emil Gyldenkrone 1847 – 1878 og To små søskende **(18)**

Juliane Marie (Mini) Christine Gyldenkrone 1845 – 1933 **(22)**

Lensbaron Carl Vilhelm Ludvig Marius Christian Frederik Gyldenkrone 1833 – 1895 **(19)**

~ Edele Margrethe Barner 1842 – 1900 **(19)**

Lensbaron Ove Theodor Carl Gyldenkrone 1869 – 1920 **(20)**

~ Sophie Jacobine Dinesen 1873 – 1942 **(20)**

Lensbaron Holger Emerenz Gyldenkrone 1873 – 1927 **(21)**

~ ¹⁾ Vibeke Juul Rysensteen 1875 – 1934

~ ²⁾ Rigmor Marie Jürs 1893 – 1985 **(21)**

Ebbe Gyldenkrone Rysensteen 1901 – 1970 **(23)**

Lodret sort sten (17)

Her hviler

Ove Chr. L. Emerenz

Baron af Güldencrone

Til Baroniet Vilhelmsborg

f. 13. juli 1795 = d. 7. juni 1863

og Hustruer

Sophie Charlotte

Baronesse af Juul Rysensteen

f. 1801 d. 1848

Isabella Annette

Født v. Bülow

f. 1796 d. 1873

Lensbaron **Ove Christian Ludvig Emerentius** til baroniet Vilhelmsborg (1824), født 13. juli 1795 i Slesvig som søn af baron Vilhelm og Juliane Marie Høegh-Guldberg. 1817 student fra Århus, 1821 cand. Jur., 1825 hofjægermester, 1835 kammerherre, 1842 – 55 selvskrevet medlem af Mårslet Sogneråd. Død 7. juni 1863.

Gift ¹⁾ 1829 med Sophie Charlotte baronesse Juul-Rysensteen og ²⁾ 1850 med Isabella Annette Bülow. Børn af 1. ægteskab:

Julie Marie Wilhelmine Henriette

Charlotte Ludovica, 1830 – 54

Emma Ottilie, 1831 – 87

Carl Wilhelm Ludvig Marius Christian

Frederik, 1833 – 95

Theodora (Theone) Marie Frederikke, 1835 – 1901

Oscar Emil (til Urup), 1837 – 92

Ove Gyldenkrone opførte 1843 Vilhelmsborgs hovedbygning, og efter avlsbygningernes brand i 1855 lod han den nuværende avlsgård opføre. I 1856 blev birketinget på Vilhelmsborg nedlagt og birket indlemmet i Ning herred. I 1860 oprettede han ved sammenlægning af tre fæstegårde hovedgården ”Mariendal”.

Sofie Charlotte baronesse Juul-Rysensteen, født 9. januar 1801 som datter af kammerherre, lensbaron Ove Henrik Juul-Rysensteen til Julianelyst og Juliane Marie von Bülow. Gift 24. juni 1829 med Ove Gyldenkrone. Død 17. april 1848.

Isabella Annette Bülow, født 6. juli 1796 som datter af stiftamtmand, geheimekonferensråd Christoffer Schøller von Bülow og Anna Margrethe baronesse von Bolten. Gift 5. februar 1850 med Ove Gyldenkrone. Død 16. juni 1873.

Vandret sort sten (15)

Julie

Baronesse af Güldenchrone

f. 1830 = d. 1854

Baronesse **Julie Marie Wilhelmine Henriette Charlotte Ludovica**, født 6. januar 1830 som ældste datter af lensbaron Ove Gyldenkrone og Sophie Charlotte Juul-Rysenstein. Død 9. april 1854.

Ved H. C. Andersens besøg på Vilhelmsborg 1853 var Julie svagelig og sengeliggende. Digteren sad hver dag under sit ophold ved hendes sygeseng og fortalte eventyr, og ved underretningen om hendes død året efter skrev H. C. Andersen:

Igennem hendes Øjnes Dyb man saa
En Sjæl saa ren, saa fuld af Kærlighed
Hvor smukt i Haabets unge Aar at gaa
Fra Hjertets Hjem ind i Guds Herlighed

Vandret sort sten (16)

Provst

Weisner

f. 1805 = d. 1858

og Hustru

f. Baronesse Güldenchrone

f. 1803 = d. 1886

Nicolai Christian Weisner, født 19. april 1805. gift 1836 med baronesse Sophie Emilie (Emma), der var søster til Ove Gyldenkrone. Død 1. marts 1858.

Nicolai Weisner var sognepræst i beder 1834 – 39 og derefter til sin død provst i Gosmer-Halling.

Baronesse **Sophie Emilie (Emma)**, født 30. maj 1803 som datter af baron Vilhelm og Juliane Marie Høegh-Guldberg. Gift 7. juni 1836 med Nicolai Christian Weisner, sognepræst i Beder og senere provst i Gosmer-Halling. Død 13. maj 1836.

Lodret sort sten (18)

Herunder hviler

Fritz

Baron af Güldenchrone

f. 1798 d. 1882

og hustru

Mariane Dinesen

f. 1810 d. 1894

og børn

Christian Emil

Baorn af Güldenchrone

f. 1847 d. 1878

Samt to smaa sødskende

Baron **Frederik (Fritz)**, født 23. juni 1798 som søn af baron Vilhelm og Juliane Marie Høegh-Guldberg. Forpagter på Vilhelmsborg. Gift 1841 med Mariane Adolphine Jensine Dinesen. Død 21. april 1882. Børn

Ove Christian Sophus, 1842 – 1924

Juliane Marie (Mimi) Christine, 1845 – 1933

Christian Emil, 1847 – 78

Siegfriede Alexandra, 1849

Anton Isabello, 1850 – 52

Vilhelm Julius, 1853 – 1904

Fritz Gyldenkrone købte i 1858 Vilhelmsborgs enkesæde “Stenege” og kort efter en skovlod i Hørret skov.

Mariane Adolfine Jensine Dinesen, født 13. marts 1810 som datter af hospitalsforstander, branddirektør Jens Georg Dinesen og Mette Kirstine Theilgaard. Gift 7. maj 1841 med Fritz Gyldenkrone. Død 6. juni 1894.

Baron **Christian Emil**, født 24. januar 1847 som søn af baron Fritz Gyldenkrone og Mariane Dinesen. Jernbaneembedsmand. Død 14. september 1878.

Baronesse **Sigfriede Akexandra**, født 15. april 1849 som datter af baron Fritz Gyldenkrone og Mariane Dinesen. Død 16. september 1849.

Baron **Anton Isabello**, født 6. juli 1850 som søn af baron Fritz Gyldenkrone og Mariane Dinesen. Død 26 februar 1852.

Vandret sort sten (22)

Baronesse

Juliane Marie

Christine Guldencrone

f. 28.12.1845 d. 3.8.1933

Baronesse **Juliane Marie (Mimi) Christine**, født 28 december 1845 som datter af baron Fritz Gyldenkrone og Mariane Dinesen. Død 3. august 1933.

Lodret sort sten (19)

Her hviler

C.V.M.F.L.C. Baron af Guldencrone

Af Baroniet Vilhelmsborg

f. 27. Juli 1833 d. 22 Marts 1895

og Hustru

Edele Margrethe

Født v. Barner

f. 18. Oktober 1842 d. 20. Juni 1900

Lensbaron **Carl Vilhelm Ludvig Marius Christian Frederik** til baroniet Vilhelmsborg (1863), født 27. juli 1833 som søn af lensbaron Ove Gyldenkrone og Sophie Charlotte Juul-Rysensteen. 1883 kammerherre, Ridder af Dannebrog, 1870 – 81 medlem af Mårslet Sogneråd, første 9 år som formand. Gift 1863 med Edele Margrethe Barner. Død 22. marts 1895. Børn:

Louise Sophie Julie Isabella, 1864 – 1904

Fanny Elisabeth, 1865

Edele Margrethe, 1867

Anna Mathilde, 1868 – 1924

Ove Theodor Carl, 1869 – 1920

Holger Emerentz, 1873 – 1927

Ebba Juliane Marie, 1876

Carl Gyldenkrone lod den midterste tredie etage bygge til på Vilhelmsborgs hovedbygning. Han lod dæmningen med vandfaldet bygge over Giber å, hvorved søen blev dannet, og ved hjælp af vandkraften skabte han trækraft og senere elektricitet til gården. Han lod arbejderboligerne ”Polakhusene” bygge i begyndelsen af 1890erne. I 1888 i anledning af ægteparrets sølvbryllup blev en ny altertavle stillet op på alteret i Mårslet kirke. Altertavlen er i dag placeret på kirkens nordvæg.

Edele Margrethe Barner, født 18. oktober 1842 som datter af hofjægermester Leopold Theodor Barner og Julie Amalie Munk. Gift 6. november 1863 med Carl Gyldenkrone. Død 20. juni 1900.

Hvidt marmorkors (20)

Ove T. C. Baron Gyldenkrone

Til Baroniet Vilhelmsborg

F. 6. Juli 1869 D. 3. Marts 1920

Og Hustru

Sofie Jacobine F. Dinesen

F. 2. Februar 1873 D. 7. Juli 1942

Lensbaron **Ove Theodor Carl** til baroniet Vilhelmsborg (1895), født 6. juli 1869 som søn af lensbaron Carl Gyldenkrone og Edele Barner. 1908 hofjægermester, 1915 kammerherre, 1900 – 1904 (formand) og 1917 – 20 medlem af Mårslet Sogneråd. Gift 1901 med Sophie Jacobine Dinesen. Død 3. marts 1920. Børn:

Rigitze Sofie Salome, 1910 – 2000

Anne-Edel Alvilde, 1912

Ove Theodor Gyldenkrone lod opføre mansardbygningen i østlig forlængelse af Vilhelmsborgs hovedbygning. Han tilbagekøbte i 1898 enkesædet ”Stenege”, Beder og Malling kirker, der havde været allodialgods til baroniet Vilhelmsborg, blev gjort selvejende – Malling i 1909 og Beder i 1913. Efter vedtagelsen af lensafløsningsloven i 1919 var Ove Theodor Gyldenkrone i færd med at frikøbe Vilhelmsborg til fri ejendom, men ved hans død i 1920 manglede underskriften på aftalen, hvorfor baroniet i 1920 overgik til hans bror Holger Emerentz Gyldenkrone.

Sofie Jacobine Dinesen, født 2. februar 1873 som datter af godsejer Joh. Peter Ulrik Dinesen og Alvilde Dinesen. Gift 31. marts 1901 med Ove Theodor Gyldenkrone..

Købte og bosatte sig efter mandens død på ”Lyngsbækgård”, hvor hun døde 20. juli 1942.

Vandret sort sten (21)

HOLGER EMERENTZ

BARON GYLDENKRONE

TIL VILHELMSBORG

31. AUGUST 1873

27. DECEMBER 1927

RIGMOR MARIE

GYLDENKRONE

F. JÜRS

13. AUGUST 1893

23. JUNI 1985

Lensbaron **Holger Emerentz** til Vilhelmsborg (1920), født 31. august 1873 som søn af lensbaron Carl Gyldenkrone og Edele Barner. Gift ¹⁾ 7. maj 1898 med Vibeke lensbaronesse Juul af Rysensteen til Lundbæk, datter af kammerherre, lensbaron Christian Frederik Adrian Juul og Elisabeth Hendrine Meinig. Efter ksilsmisse 1916 gift ²⁾ 1916 med Rigmor Marie Jürs. Børn af 1. ægteskab:

Jørgen Gyldenkrone - Rysensteen, 1899 – 1962

Ebbe Gyldenkrone - Rysensteen, 1901 – 1970

Barn af 2. ægteskab:

Anne Sophie Emerentz, 1919

Død 27. december 1927

Holger Gyldenkrone gennemførte lensafløsningen og købte Vilhelmsborg som fri gård i 1921 mod betaling af 25% af gårdens vurderingssum og mod afgivelse af 1/3 af gårdens jord til udstykning af husmandsbrug. Samtidig blev Mårslet kirke i 1921 selvejende. I 1923 solgte Holger Gyldenkrone Vilhelmsborg til godsejer Lars Hviid. Af salgsbeløbet

blev 2/5 båndlagt i en sucessorfond, som i to generationer skulle gå i arv efter de oprindelige bestemmelser.

Rigmor Marie Jürs, født 13. august 1893 som datter af kaptajn Olaf Jürs og Agnes Marie Monberg. Gift 8. december 1916 med lensbaron Holger Emerentz Gyldenkrone. Død 23. juni 1985.

Vandret sort sten (23)

Ebbe Baron

Gyldenkrone-Rysenstein

18.8.1901 22.8.1970

Baron **Ebbe Gyldenkrone Rysenstein**, født 18. august 1901 som søn af lensbaron Holger Gyldenkrone og Vibeke Juul - Rysenstein. Død 22. august 1970.

Vilhelmsborg i dag

Lensbaron Erik Gyldenkrone-Rysenstein er den sidste nyder af den sucessorfond, hvori der ved salget af Vilhelmsborg i 1923 blev båndlagt penge til de følgende to lensbaroner, og han er derved også den sidste af Gyldenkroneslægten, der bærer titel som lensbaron til baroniet Vilhelmsborg.

Holger Emerentz Gyldenkrone's søn Jørgen Gyldenkrone – Rysenstein blev i 1927 ved faderens død den første nyder af sucessorfondens, og ved hans død i 1962 udbetaltes den sidste båndlagte femtedel til Erik Gyldenkrone-Rysenstein, der i dag bor på Sjælland.

Efter salget af Vilhelmsborg i 1923 til godsejer Lars Hviid overtog hans søn Knud Gustav Hviid i 1954 herregården, som han i 1973 solgte til Århus Kommune, der siden har ofret store summer på Vilhelmsborgs restaurering.

Brugsretten til herregårdens bygninger blev i 1988 overdraget af kommunen til Danmarks Nationale Hestesportscenter, hvis omfattende virke i dag præger den gamle herregård.